

Min älskade make, vår käre far

Bror Jonsson
* 27/5 1909 † 30/11 1964

har hastigt lämnat oss, syskon, övrig släkt och många vänner i namnlös sorg och saknad.

1.12.1964 Torsjön, Baggård den 1/12 1964.

ESTER JONSSON
Sture och Ingrid
Bert och Maria
Barnbarnen
Älskad — Saknad.

Jordfästningen äger rum i stillhet i Nordmalings gravkapell söndagen den 13 dec. kl 9.45.
Meddelas endast på detta sätt.

Bror Jonsson, Tosjön, Nordmaling. På Nordmalings sjukstuga avled på måndagseftermiddagen efter en kort tids sjukdom hemmansägare Bror Jonsson, Tosjön, Nordmaling. Han var 55 år och sörjes närmast av makan Ester, född Söderman, sönerna fabriksarbetarna Sten-Sture och Bert-Ove samt sonhustru. Den bortgångne var född i Holmsund där han arbetade i stuveriet. År 1947 förvärvade Jonsson en fastighet i Tosjön och började som jordbrukare. I början på 50-talet köpte han till ytterligare jord i Norrmark. Under åren i Tosjön har Jonsson vid sidan av jordbruket arbetat i skogs- och flottningsarbete. 1.12.1964

60 år fyller i dag, onsdag den 2 december, nämndemannen och hemmansägaren Oscar Persson, Baggård.

Han är född i Baggård, där han i helt unga år övertog sin fars hemman. Som jordbrukare har han gjort sig känd utanför Nordmalings hank och stö. Han har fött upp många hästar och är sedan många år tillbaka ordförande i Nordmalings hästavelsförening. Som kommunal förtroendemann har han huvudsakligen ägnat sig åt skolfrågor. I nära trettio år har han tillbört Nordmalings skolstyrelse och en del av denna tid som styrelsens ordförande. Under många år var han även undervisningsnämndens ordförande och ledamot av styrelsens ekonomiska nämnd. I 25 år har han suttit som nämndeman och nästan lika lång tid som skiftesgodeman. Han har också nedlagt ett omfattande arbete för centerpartiet i Nordmaling och har alltid varit en kraft att räkna med.

70 år fyller den 3 december fd förrådsförvaltaren Herlog Lundberg, Rundviksverken.

Han är född i Långbäcken, Fredrika socken. Så fort han slutat skolarbetet började han tjäna det egna levebrödet, som skogsarbetare. Omkring 1920 kom han i tjänst hos Nordmalings Ångsågs AB som timmerhuggare och avmätare, en tjänst som han behöll till 1928. I samband med masonitefabriksens tillkomst i Rundviksverken blev han industriman. Han började som tidsskrivare för att snart nog avancera till förrådsförvaltare, som han var fram till pensioneringen. Han är en av pionjärerna för Rundviks förmansförening, vars sekreterare han var under en lång följd av år. Han var även på sin tid en kraft att räkna med inom Rundviks skytteförening. 2.12.1964

Tvist om försäkring vid Nordmalingstinget

Hur är det med vårt försäkringskydd? Kan man räkna med att bolagen betalar om en olycka inträffar. Man måste ställa den frågan efter att ha hört ett civilmål mellan en man i Nordmaling och Folksam i Nordmaling på tisdagen. Mannen ådrog sig i september i fjol ett besvärligt benbrott i samband med att han skulle försöka väja för en 8-årig pojke som cyklade ut i vägbanan. Olyckan innebar att mannen fick ligga en längre tid på lasarett och sammanlagt gå sjukskrivet i fem månader. Pojkens föräldrar hade sina barnansvarighetsförsäkrade i Folksam och trodde nu att mannen skulle få ut ersättning från bolaget för sveda och värk samt för förlorad arbetsförtjänst — sammanlagt begärdes 7.800 kr. Men bolaget sa nej. Inte ett öre. Man ansåg mannen medvällande. Föräldrarna medgav däremot att deras son till större del orsakat olyckan. Parterna träffades som sagt i går inför tinget. Båda företrädde av ombud. Hur olyckan verkligen tillgätt blir väl aldrig riktigt klargjort — inga vittnen finns som såg förloppet.

sekunderna före kollisionen. I rätt fall framkom att den då 8-åriga pojken var på väg Kungsvägen hem från skolan. På styrstängens hade han en tom plasthink. Av någon anledning — möjligen på grund av stark bläst, det var 9 sek. vind den akpedisten. För att inte köra på pojken och in i körbanan strax framför mopedisten. För att inte köra på pojken kastade mopedföraren sitt fordon i gatan och träffade bara helt lätt cykelns bakdel. I fallet mot gatan bröt mopedisten ett ben. Hur häradsrätten ser på ersättningsfrågorna meddelas den 15 december.

JAG FRA VÄL SÖRBYN

Jag får vä en månad på Sörbyn och hugga ved, frågade en man från en nordmalingsby helt förtrolligt rätens ordförande häradschef Göran Hammarström sedan ett rattfyllerimål mot mannen slutförts i Nordmaling på tisdagen. Nu blev det inget frihetsstraff. Rätten dömdo mannen för rattonykerhet att böta 40x5 kronor.

Mannen blev den 12 juli i år av en polis i Nordmaling, ertappad förande moped vingligt efter vägen mot Gräsmyr. Det blev blodprov som så småningom gav beskedet 1,7 promille. Den åtalade bestred rattfylleri. Han medgav dock att han under dagen druckit två och en halv öl samt en sup. Orsaken att han vinglat påstod han bero på att han var ovan med fordonet.

— Men jag körde inte fort. Kunde ha gått lika snabbt, påstod han. Advokat Bengt Thoms, Umeå, var mannens försvarare.

I det andra rattfyllerimålet, var advokat Thoms försvarare. Det gällde en annan vinglig mopedåkande man från nordmalingsbygden, som för övrigt samma dag blev fast i en av statspolisens kontroller. Pilsner och sprit var orsaken till en promillehalt av minst 1,69. En rad förmyndrade omständigheter förelåg och även i detta fall dömdo rätten ut dagsböter 60x3.

Vår kära moder

Kristina Adolfina Jakobsson
f. Bäckman
* 24/7 1879 † 3/12 1964

har i dag lämnat oss, övrig släkt och vänner i djup sorg och saknad men i tacksamt minne bevarad.

4.12.1964 Brattfors, Öreälv den 3 december 1964.

Nils och Milda
Edit och Martin
Knut
Barnbarn och barnbarnsbarn

Herre jag vill bida stilla vid din port.
Tills min själ din blida fadersblick förspört.
Trött på allt mitt eget ödmjukt här jag står
Hjälp mig sista steget du som allt förmår.

Kristina Adolfina Jakobsson, Brattfors. I sitt hem i Brattfors, Öreälv, avled på torsdagen fru Kristina Adolfina Jakobsson, född Bäckman, änka efter hemmansägaren Johan Jakobsson. Hon var 85 år och sörjes närmast av barnen Nils, hemmansägare i Brattfors, Edit, maka till hemmansägaren Martin Strömdahl, Hallen, och Knut, hemmansägare i Brattfors, barnbarn samt barnbarnsbarn.

Hon var född i Örsbäck och blev då hon 1910 gifte sig mora på en stor bondgård i Brattfors. Attå år senare blev maken offer för spanska sjukan och fru Jakobsson lämnades ensam med tre små barn. Hon behöll jordbruket och skötte det med åra tills de 1934 delades mellan sönerna. Hon har varit en arbetets kvinna och har haft förmånen att få vara pigg och vital ända fram till de sista åren

Umefamiljen får sin väg i Nordmaling

5.12.1964
Familjerna från Umeå, som i Kråken, Häknäs, förvärvat en sommarstuguetomt och där byggt sommarstuga men saknat utfartsväg får väg fram till tomt. Södra domsagens ägodelningsrätt har vid meddelad dom fastställt utredningsmannens förslag till utfartsväg. Detta förslag förkastades på sin tid av berörda bybor men har nu fastställts av ägodelningsrätten. I marklösen skall Umeå-familjen för inanspråktagen vägmark och övrigt intrång, utbetala i ett för allt 500 kr.

Nordmaling vill bygga över kvoten

7.12.1964
Nordmaling (VK) Nordmalings kommun har, av länsarbetsnämnden erhållit en kvottilldelning beträffande flerfamiljshus för 1965 på endast 16 lägenheter. Kommun-nämnden, som sammanträdde på lördagen, finner denna tilldelning allt för blygsam. Det föreligger redan nu framställning från fem olika byggherrar om uppförande av tillsammans 51 lägenheter inom Nordmalings samhälle. En siffror som kommun-nämnden anser vara ett minimikrav i kvottilldelning med hänsyn till den nyetablering av industrier som beräknas ske under nästa år.

Kommunalnämnden har ögonen öppna för ytterligare industriell utbyggnad och beslut undersöka förutsättningarna för uppförande av ett sk hantverkshus i anslutning till nya industriområdet vid E 4, södra utfarten från Nordmalings samhälle. Nämnden räknar med att få uppföra industribyggnaden under nästa år och arbetsmarknadsstyrelsen har lovat medverka till en industrilokalisering med dessa lokaler som riktpunkt. Från arbetsmarknadsstyrelsens sida, liksom även kommunalnämndens, är man i första hand intresserad av en industri med sysselsättning för kvinno-.

Lögdeå vann med 7-2 över Robertsfors

7.12.1964
Lögdeå sportklubb tog hem en betydande seger när de på hemmaplan på söndagskvällen mötte Robertsfors i DM. Efter att gästerna runnit första perioden med 1-0 vann hemmalaget den andra med 2-0 och pådde i sista på med fem mål. Slutresultatet 7-2, vilket man kan säga var rättvist efter spelfördelningen.

Men det höll på att gå illa för Lögdeå. I matchens tredje minut tog Robertsfors ledningen genom Kjell Siklund och pressade rätt bra. Ake Ahlgren hade det svettigt men gjorde matchen igenom ett mycket gott arbete. I andra, och framförallt sista perioden, tog hemmalagets betydligt bättre kunskande ut sin rätt och puckarna började trilla in bakom Ove Andersson i Robertsforskasen.

Det var friska tag matchen igenom och trevligt spel. Eskil Edman, Umeå, dömden den fräna men justa uppgörelsen som endast gav två utvisningar - en för vardera lagen. Målgörare, Lögdeå: Bertil Grundström och Jan Åberg två vardera, Leif Holmberg och Tore Nyberg ett var. Därtill ett självmål.

Robertsfors mål gjordes av Kjell Siklund och Staffan Hansson. På tisdag kväll möts lagen i Robertsfors för returmatch.

Seminverksamheten i Nordmaling ökar

10.12.1964
I Hammargården i Nordmaling höll på tisdagen Västerbotens läns kontrollförening och seminiföreningen distriktsmöte. Tyvärr hade endast ett fåtal medlemmar mött upp. Mötet leddes av föreståndare Harald Mörtzell, Öre.

Kontrollföreningen representerades av styrelseledamoten Bernhard Olofsson, Vindeln. Han pläderade för en ökad anslutning till kontrollverksamheten.

Gunnar Burén, Kvarnbyn, ordförande i länsföreningen för seminiframhöll att bara i Nordmaling är ca 2.000 kor anslutna, det vill säga omkring hälften. Men med kontrollverksamheten är det sämre ställt även om det under de senaste åren kommit till en del gårdar, då framförallt de större.

Som ombud vid seminiföreningens föreningsstämma valdes för två år Karl Strandberg, Gräsmyr, och Henry Lundström, Nordmaling. Till att representera Nordmaling i kontrollföreningen valdes Sune Johansson Gräsmyr.

Som avslutning talade ekonomikon-sulent Sven-Olof Myresten om husdjursekonomi - mjölkproduktion kontra köttjur. Enligt konsulent Myrestens uträkningar lönar sig mjölkproduktionen bättre. I vart fall om man håller sig med goda djur.

FRÅN BYN just nu

Hummelholm

9.12.1964
HUMMELHOLMS FÖRSTE inbyggare var en man av finländsk härkomst, vid namn Bulle. Han levde på jakt och fiske. Hans fiske- och jaktmarker sträckte sig upp till Öreälven, ända fram till Tallbergs by. Än i dag finns ett markområde uppkallat efter honom, nämligen Bullingfällan.

Byns nuvarande inbyggare är i huvudsak jordbrukare. Man räknar till ett trettiotal odalmän. Av dessa bönder är det fyra som bommat igen sina ladugårdar och driver kreaturslöst. Deras marker arrenderas eller brukas av grannarna i byn. Det är rätt många som har traktorer i jordbruket, men ändock finns det ett tjugotal hästar kvar. En och annan håller sig med två kampar, som i den gamla goda tiden, då hästaffärer var en lönande födkrok.

BYNS ÄLDSTA INVANARE, fru Anna Jonsson på Krången, är 92 år gammal. Hon är utrustad med en vitalitet och spänst som är avundsvärd. Hon är mest känd för sin flit med det textila hantverket. Därnäst kommer en hel rad vars ålder pendlar mellan 75 och 90. Tex fru Karin Englund, 87, och känd för sitt goda minne, fd hemmansägare Jakob Holmgren, snart 85, spänstig cykelåkare, och inte att förglömma nestorn bland timmeravverkarna, hemmansägare Nils Nyström, som trots sina 77 kör timmer i skogen nästan varje dag. Därnäst kommer hans arbetskantrat, handlanden K. J. Sjöberg, som hellre hugger timmer än står i handelsboden, hemmansägare Viktor Häggström, flitig skogsavverkare m fl kärngubbar.

AB NORRLANDSKRAFT har en serviceman i byn, hemmansägare Anselm Holmgren. Han sköter bolagets ställverk och utför även en del andra servicearbeten. Innan snön kom, var han, jämte ett röjarlag från Granö, i röjningsarbete utefter bolagets kraftledningsgata. De hann röja och lövbespruta en sträcka från Rundvik, via Hörnefors och Hummelholm till Östanlid. Deras arbetschef var hemmansägare Nils Oldmand, Granö, övriga i laget var hemmansägarna Rudolf Nilsson, Birger Johansson och Krister Granberg, också de från Granö. Röjningen kommer att fortsätta fram till kraftverket nästa höst.

SKOGSÄGARNNA har fått fart på sina motorsågar. Ett par skogsägare sålde skog på rot, medan de övriga föredrar att sälja leveransvirke, som de själva avverkat. Därigenom har de säkrad arbetsmöjlighet vid sidan om kreatursskötseln. För de ungdomar som inte stannat kvar i skogsarbetet i byn, är arbetsplatsen T Nordströms såg, Örsböck. Skogsarbetarna har en duktig serviceman i Erik Tagevall. Under vintern är det speciellt motorsågarna som nu och då behöver repareras.

SKOLAN I BYGDEN blev på grund av det sjunkande barnantalet och skolstyrelsens centraliseringsåtgärder indragen från och med år 1959. Sen dess har skolbarnen åkt med skolbil till Hörnsjö. I år är det nio barn från byn som jämte fyra barn från Torrböle åker till Hörnsjö skola. I den turen medföljer även fru Dagmar Jonsson från Hummelholm, som är husmor för barnbespningen i nämnda skola. Övriga som går i real- och enhetsskola i Nordmaling åker dagligen med A. Abrahamssons linjebuss, som även sköter postdistributionen. Den postgången har fått betyget som Sveriges bästa, då klockan med fördel kan ställas efter bussens ankomst, som lär inträffa kvart över åtta, prick. Samma busslinje sköter även transport av mjölk, till Levår mejeri.

R. B.

Kampanj i Nordmaling för bättre ungdomsvård

Den 1 februari nästa år inleds i press, radio och TV en kampanj för bättre ungdomsvård. Även på det lokala planet skall kampanjen följas upp — främst vill man ha med intresserade föräldrar i arbetet bland ungdomen.

Vid en sammankomst i Nordmaling på måndagskvällen lades grunden till det kommande arbetet genom att utöka den tidigare från kommunalt håll valda tremanakommittén med ytterligare fyra personer. Valda blev Jan-Erik Nylander, Rundvik (idrott), Rudolf Bergström, Hörnsjö, (för de religiösa ungdomsföreningarna) Lars Granström, Mullsjö (för de politiska) och Roland Eriksson, Rönholm (nykterhetsorganisationerna). Ett 20-tal aktiva inom olika ungdomsorganisationer som mött upp utgående av fyra.

Håkan Pettersson, yrkesvalsläroare i Nordmaling och av kommunalnämnden utsedd som ordförande i föräldrakampanjen för ungdomsfrågor ledde mötet. Han har tillsammans med fru Elsi Forsberg, Rundvik och Nils Johansson, Ledusjö, bland annat deltagit i en konferens i Umeå anordnad av Statens ungdomsråd.

DÖRRKNACKARE

— Vårt mål är att alla hem där det finns barn och ungdom skall få besök av "dörrknackare" som vi skall utbilda så att de vid besök i hemmen kan ge en orientering om kampanjens syfte och även ge presentation över vilka föreningar som är verksamma inom kommunen och som har ungdomsvård på sitt program, berättar hr Pettersson. Vi skall även försöka engagera än flera äldre i det ungdomsvårdande arbetet.

Vi skall även utarbeta en enkät till de unga med förfrågan om hur de ser på problemen och vad de vill kommunen skall göra. Med andra ord vilken fritidsysselsättning som önskas. Vilket stöd behöver idrotten, hur har den religiösa ungdomsverksamheten ordnat sina lokalproblem osv.

FLERA LEDARE

Vi räknar inte med att kunna tillgodose alla behov — åtminstone inte på kort sikt — men vi hoppas att vi under denna kampanj skall få fram många vettiga synpunkter till framma för ungdomsvården. Och kanske framförallt få med flera aktiva som ledare.

Av kommunala medel har vi för innevarande år fått 1.000 kr och vi har fått löfte om medel även för kommande. Ett önskemål är givetvis att vi här i Nordmaling fick en heltidsanställd ungdomsvårdskonsulent. Förutsättningarna därför är kanske inte så stora just nu, men vi skall i vart fall göra en förfrågan hos med Nordmaling jämförbara kommuner om hur de har ordnat sin ungdomsverksamhet.

Existerar det ungdomsvårdsproblem i Nordmaling?

PROBLEM FINNS

— Jag tror nog man kan säga att ungdomarna sköter sig mycket bra inom Nordmaling. Men visst finns det problem. Och det är främst de som inte har kommit med i någon föreningsverksamhet. För dem ka n

Kampanjledaren
Håkan Pettersson

fritiden bli problem. Och det är dessa vi framförallt vill nå

Sen är det ju så att om vi i dag inte har så stora problem kan vi få i framtiden. Därför tror vi att det är bättre att satsa på ungdomen i tid. Ingen ansvarig samhällsmedborgare vill se ungdom på glid. Rikskampanjens syfte är att nå alla ungdomar och knyta fastare band mellan de unga, föräldrar och aktiva ungdomsföreningar. Och med det stöd som statsmakterna, kommunerna, press, radio och TV utlovat tror vi att vi skall lyckas, slutar hr Pettersson.

Thore Sundqvist ny ordförande i IFK Rundvik

10-12-1964
Två individuella DM-tecken och fin statistik i övriga lopp, noterade IFK Rundviks skidåkare föregående säsong. Idrottsligt ansågs att 1964 varit ett bra år, när Kamraterna i Rundvik på lördag hade årsmöte. Till ny ordförande efter Martin Lundqvist, som i tre år lett föreningen, valdes Thore Sundqvist.

Övriga i styrelsen blev Otto Areblad, kassör, Jan-Erik Nylander, sekreterare, L. Edlund, M. Lundqvist, L. Forsberg, Henry Oldberg, A. Österberg och F. Meijer.

Ungdomssektionens ledare hade som vanligt jobbat bra för sitt fögderi och fick beröm. Till den negativa sidan hör ekonomin, Fotbollen, skidsporten och ishockeyn har samtliga lämnat minus sammanlagt 10.000 kr.

Fotbollen har största delen i förlusten 4.700 kr. Till försvar för fotbollen kan noteras att man inte får något kommunanslag med följd att man inte ekonomiskt har möjlighet att tex ha ett juniorlag. A-laget spelade i år i div. IV och dessutom har Rundvik ett B-lag.

För ungdomsidrotten har Martin Lundqvist arbetat hårt och när han nu lämnade ordförandeskapet i föreningen lovade han att i än högre grad stödja denna verksamhet. Olle Gustafsson, som i tio år varit ledamot i styrelsen, avsåg sig omval och blev, liksom Martin Lundqvist, avtackad av kvällens mötesordförande Elof Eriksson.

Idrottsplatsstyrelse: A. Jacobsson,

H. Oldberg, A. Österberg, L. Forsberg samt T. Sundqvist.

Fotbollssekt: K. Hjelt, (matcharrangör och ordf.), F. Meijer, G. Nilsson och E. Eklund.

Ishockeysekt: L. Forsberg, ordf., C. Sundström, T. Hägglund, Jan-Erik Nylander, A. Eriksson och L. Edlund.

Skidsekt: H. Oldberg, ordf., A. Jacobsson, O. Areblad, O. Gustafsson, E. Grundström och B. Lundgren.

Ungdomssekt: M. Lundqvist, ordf., A. Jacobsson, R. Wård, Jan-Erik Nylander, G. Hansson, L. Edlund och A. Eriksson,

Krönika från Nordmaling

11-12-1964
DET LACKAR mot jul. Knappa 14 dagar kvar till "dopparedagen". Julrushen har satt in på allvar och skyltsöndagen gav besked om att intresset för julhandeln består.

Julklopsfrågan skapar alltid bekymmer. Det gäller att hitta just en sak som mottagaren liksom går och drömmer om. Och det är inte så lätt att vara drömytare.

Tätorten i Nordmaling befinner sig i stadig tillväxt. De nya industrier som signalerats har redan börjat ge utslag. Fem ansökningar om byggande av flerfamiljshus finns. Kommunens byggnadskvot för flerfamiljshus är alltför snäv. Säkert finns det också goda utsikter till en förstärkning.

GÅR ALLT efter beräkning kommer ett första industrihus, för Turliaverken, att igångsättas kring nyårsskiftet. Sedan följer ytterligare en industribyggnad och, om kommunalnämnden får som den vill, ett hantverks- och industrihus. Går allt det här i lös bör det vara industrier för mer än 100 anställda inom industriområdet vid E 4 redan inom ett-två år.

Och kommunalnämnden, liksom företagsnämnden, siktar mot ytterligare mål. Förutsättningarna tycks vara rätt goda just nu med en aktiv statlig lokaliseringspolitik på Norrland.

Vid årsskiftet försvinner Nordmalings andra municipalsamhälle. Rundvik upphör att vara en kommun i kommunen och därmed är municipaldöden fullständig inom kommunen. Och inte bara inom kommunen. Hela länet blir från och med årsskiftet utan municipalsamhälle. Ett läns som tidigare toppade statistiken i fråga om antalet municip.

KANSKE ÄR MAN på rundvikshåll lite misstänksam mot moderkommunen allteftersom man närmar sig ödestimmen och 12-slaget. Men det torde vara onödiga farhågor. Det gick bra att klara av Nordmalings samhälle, utan märkbara irritationer, och säkert går det lika bra med Rundvik, som för övrigt kommer att få ett par adjungerande ledamöter i kommunens "regering" under första övergångsåret.

Frågan om kommunala stipendier till studerande vid olika skolnäruttagningar har kommit in i ett helt nytt läge sedan det statliga stödet förstärkts. Det hela har avancerat så långt, att länsavdelningen för landskommunernas förbund kommit med en rekommendation, att länets kommuner från och med 1 juli 1965 avvecklar den kommunala stipendiegivningen. Nordmalings kommunalnämnd tillstyrker en dylik åtgärd i all synnerhet som kommunens hittillsvarande bestämmelser är rätt orättvisa, med en allt för markant skillnad till förmån för studerande vid skolor inom länet. De som tvingats till skolor utanför länet har som regel blivit utan stipendier enligt nu gällande förordningar.

TIDEN HAR KOMMIT då folk brukar önska varandra en god jul. Det syns sannerligen i våra postlådor, där olika försändelser med julkort hamnat.

Vi här på lokalredaktionen vill passa på att rikta en önskan om en god jul till alla VK:s läsare. Vi hoppas på återseende på det nya året.
H. B.

11.12.1964

JULHANDLA

"hemma" - i
ortens butik. Klappa på
hos affärerna i

NORDMALING

Köpmannaoro för framtiden Kampanjer för "köp hemma"

Nordmaling (VK) Det är med stor oro som vi köpmän ser framtiden an, konstaterar ordföranden i Nordmalings köpmannaförening köpman Gustaf Adolf Agren, Mullsjö. Föreningen omspanner både Nordmaling och Hörnefors och det tycks gå bra med samarbete trots att det rör sig om två skilda kommunblock. Mest oroar den strukturförändring som håller på att ske och som främst drabbar landsbygden i form av ständiga utflyttningar. När samtidigt marginalvinsten på en vara krymper får hela utvecklingen en negativ dubbelverkan för köpmannen.

Till detta kommer att många sockenbor gör sina inköp på annat håll, främst då varuhusen i städerna. Resultatet har blivit att flera butiker nödgats slå igen. Och för varje butik som läggs ner får landsbygden en allt sämre service. Varubussarna kan inte helt ersätta förlusten av den egna butiken.

Inom köpmannakretsar har vi i kampanjer velat ge allmänheten en vink om betydelsen av att göra sina inköp inom den egna kommunen, i de "egna" butikerna, säger Agren. Den kampanjen har utan tvekan givit resultat. På andra håll, till exempel i Degerfors, har kommunen genom kommunalnämnden riktat liknande meningar till den stora sockenallmänheten. När får vi ett liknande beslut från Nordmalings och Hörnefors kommunalnämnder? Vi köpmän har gjort en slogan som vi brukar köra med i konsumentupplysningssammanhang. "Gör det till en dygd, att gynna din hembygd - handla i ortens butiker", säger han.

BUTIKSDÖDEN

Inom vårt eget föreningsområde har vi tidigare dessbättre inte haft en sådan känning av den nya utvecklingen att vi nödgats notera förluster av butiker. Men nu är vi där. År 1950 fanns det inom vårt område 64 butiker. 1963 var vi nere i 51 och under senaste året har ytterligare fem butiker försvunnit. Vi är nu nere i 46.

Riktat vi blickarna utanför vårt eget föreningsområde och tar med hela området för Västerbottens södra köpmannaförbund, blir statistiken lika dystert. Antalet butiker har från 1963 till 1964, alltså under ett enda år, minskat från 585 till 536.

Men skam den som ger sig. Med förenade krafter både från köpmän och kunder kan vi säkert trygga en levande landsbygd. Men då gäller det att vi kan hålla ihop och vara sams om tagen, slutar Nordmalings köpmannaförenings drivande ordförande.

H. B.

Köpman Gustaf Adolf Agren

Ny lanthandel i Öre avstår från snabbköp

11.12.1964

Lanthandeln är i en brydsam situation och antalet affärer minskar. Men det kommer även nya. I Öre, Håknäs, har en ny affär Sigrids Livs bokstavligen talat stigit upp ur askan. Den gamla affären brann ned i september förra året och man var nog allmänt rädd i byn att nu skulle man bli utan affär. Men i måndags kunde fru Sigrid Söderström åter hälsa kunderna välkomna.

För att vara en ny affär är den underligt nog inte snabbköp. Kunderna vill inte ha det, säger fru Söderström, och själv trivs hon med att mera personligt expediera sina kunder. Öre by har även den känning av utflyttning men fru Söderström tror på dess framtid. Det är en burgen jordbruksbygd och sommartid hjälper de talrika sommar-

gästerna till att hålla omsättningen uppe.

Under det dryga år som gått sedan den gamla affären brann ned till grunden har firman drivits i provisoriska lokaler. I anslutning till sin affär har makarna Sigrid och Frans Söderström, som köpte affären 1960, nu fått ett modernt egna hem. Anders

Fru Sigrid Söderström i sin nya affär.

Köpmän Lars Johansson har fångat in en knippe luftfisk. I bakgrunden ett avsnitt av de nya butiksutrymmena.

Rymligare i Norrfors handel

11.12.1964

Nordmaling (VK) Norrfors Handel har byggt ut just till årets julhandel. Vi var lite för trångboddad, men affärsinnehavaren Lars Johansson. Genom utbyggnaden får affären plats för betydligt mera varor och ett rikhaltigare sortiment. Det gäller främst raden av specialvaror. En lanthandel måste vara något av ett landsbygdsvaruhus och den nye affärsinnehavaren är beredd att utveckla sitt företag i den andan. Årets julhandel ser ut att börja tidigare än normalt, understryker köpmän Johansson. Något som vi köpmän är glada åt. Det kan betyda en något mindre rusning i spurten. Något som är till bättnad såväl för kunden som för affärsinnehavaren och hans medhjälpare.

Diskussion i Nordmaling om uppförande av simhall

14.12.1964

Nordmaling (VK) Norrmalings skolers gymnastikmöjligheter har varit uppe till debatt inom skolstyrelsen. Härvid kom man även in på frågan om simhall. Denna fråga var man ense om att lösa snarast möjligt. För skolans behov skulle en mindre bassäng på 13 2/3 meter vara tillräcklig, men andra synpunkter torde bli avgörande för ett slutgiltigt ställningstagande. Genom tillkomsten av simhall kan simundervisningen effektiviseras och den kostsamma och ofta vanskliga simskoleverksamheten sommartid därmed avvecklas.

Styrelsen finner det angeläget att åstadkomma duschanordningar och större utrymmen för gymnastik i Rundviks skola samt i första hand duschmöjligheter i Gräsmyrs skola. At byggnadskontoret uppdrogs att inkomma med förslag.

En ombyggnad av skolan i Norrfors, i samarbete med Norrfors medborgarhusförening, skulle för skolans del medföra, att tillfredsställande gymnastiklokaler skapades. En livlig debatt uppstod kring frågan om hur medborgarhusdelen i skolan skulle nyttjas. Nagra ledamöter anförde betänkligheter mot att i dessa utrymmen anordna offentlig dans, medan majoriteten ansåg, att styrelsen knappast kan föreskriva inskränkningar beträffande användningsområdet. En tidigare utsedd kommitté skall fortsätta sitt arbete och bl.a. utarbeta ett utkast till ordningsregler och hyresavtal för den del av skolan, som medborgarhusföreningen skall disponera.

Styrelsen beslöt, att till kommunalfullmäktige ingå med begäran om tilläggsanslag för 1964 med 128.000 kr, beroende på att oförutsedda lönestegringar inträffat, att kostnaderna för skolmåltiderna ökat och att vissa lärarlöner ej medtagits vid statens upprättande. Beträffande fria skolmåltider var medelpriset för läsåret 1963/1964 1.73 men torde detta läsa

Klarsignal för industri i Nordmaling

14.12.1964

Nordmaling (VK) Norrmalings kommun har fått besked om att arbetsmarknadsstyrelsen beviljat 33 procent i AMS-bidrag, på en byggnadskostnad av 805.000 kr, för uppförandet av den fabriksbyggnad intill E 4 i Nordmaling där Tullifaverken i Mullsjö kommer att nyetablera sin norrlandsindustri för tillverkning av oljebrännare. Byggnadsarbetet med den nya fabriksbyggnaden kommer att påbörjas snarast möjligt.

Fängelse och böter i Nordmalings-ting

12.12.1964

Otur hade den yngling från Hörnefors som en kväll i juli är traslade in sig ordentligt i polisens garn. Vid ting i Nordmaling på torsdagen stod han åtalad för rattfylleri, grov olovlig körning och trafikförsäkringsförseelse. Han hade kört sin bil ca 200 meter i Nordmalings samhälle i berusat tillstånd.

Det var sex ungdomar som den aktuella kvällen gjort en biltur till Nordmaling. Vid ratten satt den nu åtalades fästmo. I bilens baksäte satt fyra ungdomar. När man stannade på en gata i samhället upptäcktes en rökslinga i baksätet. Den åtalade som ågde bilen blev arg, ansåg att de fyra flumlat med cigaretter och orsakat branden. Utanför bilen blev det armfäktning mellan ungdomarna. För att bli kvitt de andra körde den åtalade iväg — de andra ville inte åka med då han hade smakat sprit och försvann med fästmon. Efter ett par hundra meter stannade han, och fästmonen tog på nytt hand om ratten.

Dispyten utanför bilen hade ägt rum utanför en av nordmalingspolisernas bostad, och polisen hade sett hur den något vinglige mannen satt sig i bilen och kört i väg. På Levaråkers upphäns parer av polismanen. Då körde flickan.

Inför rätten erkände den åtalade att han kört de 200 meterna för att bli kvitt de övriga. Det kan tilläggas att rökning inte vållat någon brand i bilen. Orsaken var att dynan kläms ned mot batteriet, med kortslutning som följd.

Bloodprov togs. Det visade 1.29 promille.

Mannen erkände att han druckit sprit men inför rätten ville han inte vidkännas sitt erkännande. Han sa att han varit alltför omtöcknad vid förhöret.

Fästmon vittnade och berättade öppenhjärtligt om händelsen.

— Han satte sig på förarplatsen och vi var iväg innan jag hunnit tänka. Så kom en bil. Polisen så klart.

Aklagare i målet var tf landsfiskal Mikael Hansson.

Han hade burit in olika dricksglas för att få en uppfattning om hur mycket den åtalade druckit.

Den åtalade har tidigare varit i klammeri med rättvisan och har en villkorlig dom på sex månader. Den villkorliga domen yrkade nu åklagaren skulle anses förverkad och att ynglingen för sina 200 meters körning skulle dömas till fängelsestraff. Rättens dom meddelas den 21 december.

För grovt egenmäktigt förfarande och olovlig körning dömdes en yngling från Hörnefors att böta 50 dagsböter à 5 kr. Han hade lånat en mc utan lov och dessutom var han utan körkort.

Samma sak gällde en yngling från Lögdö. Han stod dessutom åtalad för vårdslöshet i trafik. Han lånade utan lov en mc i Rundvik och höll så hög fart att han inte kunde bromsa in för en traktor. Före kollisionen kastade sig ynglingen av motorcykeln och skadade sig i ena armen. Ynglingen dömdes till en månads fängelse villkorligt och 25 dagsböter à 6 kr.

Min ömt älskade make,
vår kära pappa och morfar

Oskar Gottfrid Häggström

* 22/8 1897 † 11/12 1964

har i tron på sin Frälsare lämnat oss i namnlös sorg.
Hörnsjö den 12/12 1964.

GERDA
Karl-Gustav
Judith och Pelle
Louise och Karl-Erik
Barnbarnen

Ditt varma och goda hjärta
Har slagit sitt sista slag.
Nu vilar du ut från din smärta,
Från din rastlösa arbetsdag.
Hur ärligt och troget du strävat
För möda aldrig du vek.
Din blick var öppen och trofast,
Ditt hjärta det ville ej svek.

Jordfästningen äger rum söndagen den 20/12 kl 13.30 i Lutherska Missionshuset. De som med sin närvaro vill hedra den bortgångnes minne inbjudes efter begravningsakten till Lutherska Missionshuset.

I stället för blommor tänk på missionen.

Meddelas endast på detta sätt. 14/12.1964

17. 12. 1964
**VK-lucia kom med helikopter
till ensamgårdar i Nordmaling**

Varligt från skyn satte helikoptern ned VK:s Lucia, Mona Marklund, på ensamgården Söråker tidigt på lusemorgonen. Byggnaderna låg inbäddade i gnistrande snö vitt mot en brant skogsfond. Ett slingrande gångspår gav liv åt den andlöst tysta bilden. Foto: Harry Lindwall.

Nordmaling (VK) Ett par äldre ensamma nordmalingsbor som är gränsbor till Bjurholm respektive Hörnefors, uppvaktades på söndagen av en Lucia, som så att säga kom från ovan. Med Lapplandsflygs helikopter landade VK-lucian Mona Marklund, anställd på VK:s red. i Umeå, på gårdsplanerna hos 69-åriga fröken Lydia Olofsson i Söråker och hos 75-åriga f d USA-trappern Albert Tjärnström i Häktjärn. I deras avlägsna stugor, som saknar både elektriskt lyse och telefon, har någon Lucia aldrig tidigare hälsat på. Skriv upp att Mona, som kom från molnen, var efterlängtat.

När helikoptern, med flygkapten Kjell Ahlberg vid spakarna, sänkte sig ned knappt 30 meter från Lydia Olofssons timrade mangårdsbyggnad, hälsades lucian med ett kraftigt skall från gårdshävern Klings-Klinga är fågelhund, och säkert tyckte hon att det var en underlig fågel!

I lucians bagage fanns kaffe, lussekatter, småröd och tårter.
Forts sidan 12, spalt 2

HIF:s slutspurt ^{14/12/64} knäckte Rundvik

Hörnefors (VK) Hörnefors IF vann programligt söndagens div. III-match mot gästende IFK Rundvik med 7-5 efter de något underliga periodslifvorna 5-1, 0-4, 2-0. Efter nio min. spel ledde Hörnefors med 5-1 och allt pekade mot en 2-siffrig seger. Och många åskådare tänkte nog med vemod på tidigare års ruffeluppseelser mellan de båda lagen. Men dramatiken skulle komma även i denna match trots att gästerna mist mer än hälften av sitt fjölårslag.

I känslan av sin överlägsenhet började hemma spelarna att åka på en skridsko och det straffade sig. Hemmalagningen stod sig visserligen perioden ut, men i den andra gick rundvikslaget på neck direkt. Spelutvecklingen blev lyckad för gästerna, som gjorde två mål på direkten med beägen hjälp av ett passivt hemmaförvar och sedan kom de röda i ordentlig gungning. Men var visserligen inte underlägsen i spel, men kunde inte finna sina fina melodier från matchens början.

Chanser fanns till flera hemmamål, men rundviksmålvalet Arne Eriksson, som inledningsvis visat sig ganska medgerlig, fick tydligen i samband med en kollision en knäpp och blev i fortsättningen hart när omöjlig att överlista.

Samtidigt fortsatte den stora darrin i hörneforslaget och det utnyttjade Rundvik så ordentligt att de kvitterade innan andra periodens slut. När sista perioden började kunde man dock dess bättre konstatera en betydlig skärping hos de röda, som tämligen snart åstadkom två mål genom David Norgren och Tore Brännlund. Trots att man sedan vid två tillfällen hade endast tre utspelare mot Rundviks fem hade Hörnefors inte någon svårighet att behålla sin ledning. Hörnefors började och slutade matchen bra, men vad som hände därefter mellan bör man för spelarna skull dra en tystnadens slöja över. Det var dock roligt att se att spelarna kom igen i tredje perioden, vilket inte brukar vara så lätt sedan man tappat spelstilen.

Bäst i laget var backen Tore Brännlund, som i slutperioden gjorde en not stop och av forwards var Ove Håggström, David Norgren och Ulf Stecksén de mest lyckosamma. Den senare dock något för individuell.

RUNDIK OVERRASKADE DENNA GÅNG med välbekanta kända

60 år fyller ^{18/12/64} ~~18/12/64~~ Asar Eriksson, Kråken, Håknäs. Han är född i Kråken och fick redan som liten pojke stifta bekantskap med huvudnärningen där — strömmingsfiske. Det fria livet tyckte honom och han blev yrkesfiskare på allvar. Ibland gav jakten på hävets silver goda resultat och Eriksson gjorde sig känd som en duktig och drivande fiskare, som väl kände strömmingsgrunden i Norra Bottnahavet. Under strömmingsfiskets stormtid senaste kriget bodde han med sin familj större delen av året ute på Tjeruskär, där makarna har en förmålig fiskerstuga.

Men förutsättningarna för ett lönsamt fiske försvann och Eriksson gick med åren alltmera över till byggnadsyrket. Som snickare är han ofta anlitad och känd som en duktig yrkesman.

Han är religiöst stinnad och sedan många år aktiv i Kråkens lutherska missionsförening.

som bör inge en viss tillförsäkt till kommande matcher. Laget var tämligen jämnt, men kanske bör tredjeledjan Sven-Erik Karlsson, Nils-Evert Gustavsson och Björn Olov Rasch nämnas speciellt. Det var nämligen den trion som drog upp farten för gästernas del.

Domare Stig Holmgren, Umeå, inför 125 betalande.

Målgörare för Hörnefors: Kjell-Arne Håggström, Hans Jonsson, Ulf Stecksén, Bertil Gradin, Håkan Forsgren, David Norgren och Tore Brännlund i vardera.

För Rundvik: Lars Karestål 2, Per-Olov Aberg, Björn-Olov Rasch, Arne Molander i vardera.

Lejon.

60 år fyller den 16 december fru Emma Kristina Levander, född Hallin, Nordmaling, maka till byggnadsnickaren Bernhard Levander.

Hon är född i Nordmaling och har varit bygdens trogen. Tyvärr har inte hälsan varit den allra bästa i det Levanderska hemmet. Självt har fru Levander varit stark och även maken har en lång tid vårdats för en ryggskada. ^{15/12/64}

Hård nordmalingskritik mot ny jordförvärvslag

Jordbruksministerns förslag till ändring av jordförvärvs- och bolagsförbudslagarna kritiserades skarpt på måndagen vid en konferens, som RLF anordnat i Nordmaling för funktionärer och styrelsemedlemmar inom Nordmaling-Bjurholms ortsförbund av RLF. Man menade att detta förslag, om det genomförs, kommer att innebära det värsta slag som i vår tid utdelats mot det svenska jordbruket.

Uttalandet, som antogs enhälligt av de cirka 60 närvarande från alla håll, i nordmalingsbygden, har följande lydelse: "Vid konferens den 14 december 1964 i Nordmaling med styrelseledamöter inom Nordmaling-Bjurholms ortsförbund av RLF beslöts enhälligt protestera mot jordbruksdepartementets förslag till ändring av jordförvärvs- och bolagsförbudslagarna samt anta följande uttalande:

Vi kan icke godta ett lagförslag, som visar uppenbart ställningstagande för storskogsbruket mot det enklilla ägandet av skogsmark och som dessutom kommer att försvåra lantbrukets yttre rationalisering samt motverka den fördelaktiga kombinationen av jord och skog.

Det skulle stå i strid mot vedertagna demokratiska principer att utan stöd av pågående objektiva utredningar genomföra en lag, som radikalt förändrar människornas existensvillkor inom stora delar av vårt land och påskyndar en icke önskvärd befolkningsutnättning på landsbygden.

Innan beslut fattas måste följderna för landsbygdens näringsliv, sysselsättning, bebyggelseplanering och kommunernas skatteunderlag nogt övervägas. Klart besked måste också lämnas om den jordpolitiska målsättningen, om statens inkomstpolicitet vid skogsförvärv samt om konsekvenserna vid en eventuell anknytning till europamarknaden. Det är väsentliga

Konsulent Torsten Johansson, Kranfors.

frågor för landets enskilda jord- och skogsbrukare. Vi kräver därför att förslaget skrinlägges och att ev. ändringar av ifrågasvarande lagar upptas till behandling i samband med de förslag som kan komma att framläggas av 1960 års jordbruksutredning.

NCB:s konsulent Torsten Johansson, Kranfors, orienterade vid sammankomsten om promemorian till den nya jordförvärvslagen, varefter en livlig diskussion följde. Lantbruksförbundets nya driftsbyrå i Umeå, presenterades av lantmästare Åke Jakobsson.

Den gamla i Nordmaling blev cyniskt utnyttjad

^{16/12/64} Stämningssökan ingavs på tisdagen mot den försäljare från Nordmaling som under den korta tiden av ett halft år lyckats framlura en gammal dam 10.500 kr. Försäljaren medger i huvudsak de faktiska omständigheterna men menar att det i ett par fall var fråga om likvid för försälda tavlor och nekar dessutom till att ha mottagit några pengar per post. I stämningssökan ingår även ytterligare ett par bedrägerier mot personer i Umeå och Lycksele.

Det är en tragisk historia om lättfoghet och cynism som rullas upp i polisprotokollen. Det är inte heller första gången den unge mannen figurerar i polisens papper.

Det var under hösten 1963 som den kända försäljaren började sin lönsamma trafik hos den gamla damen i Håknäs. Vid det första besöket lyckades han förmå henne att köpa en tavla för 300 kronor — tavlans värde är högst obetydligt om alls något.

I början av detta år kom han tillbaka och lyckades nu låna 300 kr. Sedan några dagar efter detta besök ökades lånet med 1.000 kr. En mer eller mindre värdelös tavla lämnades kvar som säkerhet. En vecka senare kom pengarna. Med hjälp av en tårdröande historia om en skadad anförvant lyckades försäljaren låna ytterligare 300 kr.

LIVSFARLIGT SJUK

Det verkliga kapet gjorde han när han tre veckor senare uppgav sig illda av en livsfarlig sjukdom. Nu fick han låna 3.200 kr för att bekosta en operation. Som säkerhet lämnade han en tavla som han intygade vara värd 20.000 kr. Intyget skrevs i falskt namn — försäljaren uppträdde hela tiden under falskt namn — och tavlan var värd högt räknat 300 kr. Lånet höjdes med en tusenlapp efter en vecka — operationen blev dyrare än beräknat, och en oturlig krock kostade också pengar. Nästa gång skickade försäljaren en kamrat i sitt ställe — den fick låna 2.200 kr till den stundligt dyrare operationen. Den gamla damens förärd av värdelösa tavlor ökades vid tillfället med ytterligare två. En fick hon som säkerhet och en i present.

LÄMNAD FULLMAKT

Nästa stöt gjordes två veckor senare. Den här gången ringde bedrägaren från Uppsala och bad att få låna 2.000 till dess han skulle få ut ett större belopp från Riksförsäkringsverket. Långvären var litet betänksam — men efter ett samtal med en "ombudsman" vid försäkringsanstalten sändes pengarna i rekommenderat brev. Det är denna transaktion försäljaren bestrider.

Sista besöket gjordes en månad senare och resulterade i ett lån på 500 kr till inköp av bil. En fullmakt som gav den gamla rätt att utkvittera 5.000 kr på posten och därav behålla 11.000 lämnades kvar.

Några pengar kom dock inte och den gamla damen vände sig så småningom till polisen. Läntagaren hade hon endast känt under hans fingernamn och identifieringen av honom bjöd på en del problem. När några personer som var kända för liknande föresatser skulle rannsaka i Ornsköldevik fick den gamla följa med till rättegången och kände då

17.12.1964
**Nordmalingsflicka dog
Hjärnepidemi befaras**

En elev vid Nordmalings realskola, trettonåriga Englis Agestedt från Bjärten i Nordmalings realskola, avled på onsdagen efter bara några timmars sjukdom. Symptomen tyder på epidemisk hjärnhinneinflammation. Sulfa har ordinerats för dem som haft kontakt med flickan. Hon var så sent som på tisdagen i skolan, som har 300—400 elever.

— De häftiga symtomen pekar på att det kan vara fråga om epidemisk hjärnhinneinflammation, säger överläkaren vid infektionskliniken på Umeå lasarett doktor Lars Hambræus.

Sulfa har ordinerats för de närmast berörda för säkerhets skull. Några andra åtgärder har ännu inte vidtagits. Under torsdagen tror man sig eventuellt kunna säkrare uttala sig om huruvida det rör sig om den farligare typen av hjärnhinneinflammation.

Någon utredning om vilka personer flickan kommit kontakt med i hemmet och i skolan har ännu inte gjorts.

På tisdagen var hon fullt frisk och i skolarbetet i Nordmaling som vanligt. Inte heller på tisdagskvällen visade hon några tecken på illamående eller dylikt. På efternatten vaknade hon med kräkningar och huvudvärk och beslöt sig för att stanna hemma från skolan. Föräldrarna fick i första hand uppfattningen att det rörde sig om vanlig förkylning eller influensa. Vid tiotider på onsdagen åt hon en lätt frukost, men sedan försämrades hennes tillstånd mycket snabbt. Vid 12-tiden började hon yra och när fru Agestedt tog hennes temperatur hade febern hastigt krupit upp till 41.5.

Forts sidan 13 spalt 7

**Alla elever får sulfa
och extra jullovsdag**

— Vi kommer i dag att dela ut sulfatabletter till alla elever och lärare vid realskolan, sedan bryts undervisningen för terminen, meddelade Nordmalings realskolas läkare doktor Bengt Hesse på onsdagen. Han hade då varit i kontakt med förste länsläkaren.

— Än är det inte bekräftat att det, nu inträffade dödsfallet verkligen är en följd av epidemisk hjärnhinneinflammation, men symptomen tyder därpå och därför sätts dessa förebyggande åtgärder in.

— Vi har inte haft någon känsla av att sjukdomsfrekvensen vid skolan varit ovanligt hög, säger skolans rektor Einar Hedquist. Visst har en del elever varit hemma för förkylning och diverse krämpor men det har inte varit något onormalt.

Eleverna kommer vid morgonsamlingen att meddelas det inträffade samtidigt som en minnesstund hålles över den bortgångna Englis Agestedt. Därefter kommer påsar med sulfatabletter att delas ut. Samrealskolan

Nordmaling-tös...

Forts. från sid. 1

Nu underrättades doktor Gösta Bohlin vid Bjurholms sjuksuga, som bad föräldrarna rekvirera bårbil och så snabbt som möjligt komma med flickan till sjukstugan. Någon gång strax efter klockan 14 var flickan framme i Bjurholm och doktor Bohlin konstaterade att det hela var ytterst allvarligt och att hon så snabbt som möjligt måste till Umeå lasarett och dess infektionsavdelning. Flickan hade fått blodutslag över praktiskt taget hela kroppen, de flesta knapp-nålshuvudstora.

DOG I UMEA

Enligt vad som meddelats VK avled flickan vid framkomsten till Umeå lasarett. Doktor Bohlin i Bjurholm misstänkte epidemisk hjärnhinneinflammation. Han räknar med att omedelbart ge sulfa åt alla som varit i beröring med flickan omedelbart före hennes insjuknande.

Den under så tragiska omständigheter bortgångna flickan var dotter till hemmansägare Agaton Agestedt och hans maka Elisabeth född Berg-holm, i Bjärten, Nordmalings socken.

Familjenyheter

18.12.1964
85 år fyller den 19 december förre hyvelmästaren Erik Oskar Söderström, Häknäsbacken, Häknäs.

Han är född i Sunnansjö, Gideå, men flyttade som 10-åring med föräldrarna till Domsjö. Han började redan som pojke arbeta hos Mo och Domsjö, vid sågverket, där han snabbt avancerade till hyvlare.

När Norrbyskär fick sin hyvel kring sekelskiftet flyttade han dit. Hyveln på skäret gick förstas i första hand men fridagen tillbringade han till största delen i sin egen

lilla verkstad. Där gjorde han allt möjligt från motorbåtar till laggbåtar. Ja, till och med sk vattenbåtar försökte han sig på. Händig som han alltid var kunde han det mesta. Vid pensioneringen för ett kvartssekel sedan flyttade han till Häknäsbacken. Till fritidsutrustningen hörde en ny verkstad och där är han verksam än i dag, den höga åldern till trots.

E O Söderström är ett aktat namn, inte minst inom MoDo:s kretsar. Han

är en av bolagets verkliga trotjänare och alltför deras hjälpreda på Häknäsbacken.

Söderström var på sin tid en synnerligen aktiv godtemplare på Norrbyskär. Han är också varm religiös. VK har i honom en trogen vän på Häknäsbacken där han gärna hjälper till med prenumerationer och nyheter för tidningen. Tack för den hjälpen Söderström och lycka till på 85-årsdagen. H. B.

†
Vår kära Dotter
vår Syster
Englis
* 22/4 1951 † 16/12 1964
hon rycktes från oss och alla kamrater, lämnande oss i stor sorg.
Bjärten, Norrfors den 17 dec. 1964.
Lisbeth och Agaton Agestedt
Solveig
Gunnel
Jerry
Eva
Så snart för då min fröjd sin kos,
så sorgetimmen flar,
och bleknat som en bruten ros
mitt barn på bären villar.
18.12.1964

Till minnet av
ENGLIS AGESTEDT
Det finns tre tysta saker, den fallande snön, timmen före soluppgången och munnen på en nyss död.
Jag har hört det citatet någon gång, och jag tänker på det nu, när min klasskamrat och lekkamrat i roliga lekar är borta. Jag tänker på henne
som den tyst fallande snön, mjuk och snäll, och som timmen före soluppgången, spännande och livsglad.
Det sista ur citatet, munnen på en nyss död, tänker jag ändå mest på, och min högsta önskan är, att den munnen inte vore tyst, utan sjöng glada sånger och talade vänligt och förstående till ett litet barn.
Men jag tror, att min kamrat på långa skogspromenader och skidfärder har kommit till ett land, som är ännu gladare och tala ännu mildare till barn som gråter.
Jag tror att hon tänker på oss, alla hennes kamrater. I vårt minne skall hon alltid finnas som en ljus glimt.
19.12.1964 Lena

Det var meningit i Nordmaling Även två av systerarna sjuka

18/12.1964

Två av systerarna till den avlidna Englis Agestedt från Bjärten i Nordmaling ligger nu på lasarettet i Umeå. Den äldsta flickan i familjen, 15-åriga Solveig, måste vid 20-tiden på torsdagskvällen föras till infektionskli-

niken. Natten mot torsdagen infördes 12-åriga Gunnel med klara sjukdomssymptom.

På lasarettet har konstaterats att Englis dött i epidemisk hjärnhinneinflammation och att den 12-åriga systeren även drabbats av samma sjukdom.

För de nu insjuknade flickorna har man satt in behandling med sulfa och penicillin. Tillståndet är tillfredsställande.

Under torsdagen delades sulfatabletter ut till alla elever och lärare vid skolorna i Nordmaling samt till bespisningspersonal, vaktmästare och chaufförer som transporterat skolbarn. 11.000 tabletter gick åt i första omgången. Under dagen delades tabletter ut även i skolorna i Norrfors, Brattsbacka och Baggård.

— Folk har ringt hela dagen och begärt recept för sulfa, omtalar provinsläkare Bengt Hesse, vid sjukstugan i Nordmaling. Alla som haft speciella skäl, varit i kontakt med familjen eller tex suttit i samma bil som skolbarn från orten har på egen bekostnad fått köpa tabletter.

Dessbättre har inga nya misstänkta fall inrapporterats. I vart fall inget till läkarmottagningen och sjukstugan. Och med den grundliga sulfabehandling som satts in hoppas vi att det skall stanna vid dessa två fall. Speciellt som det nu inte kommer att bli någon anhopning av skolbarn i och med att skolorna stängts för terminen. Skolfester tex har avlysts.

— Om det stannar vid de två nu inträffade fallen bör faran vara över inom fyra fem dagar.

— Hur går det för dem som plane-

Forts sidan 17 spalt 1

Distriktssköterskan Gerda Eriksson, och fruarna Inger Braide och Inga Persson delar ut sulfatabletter till eleverna i 7 b — den klass i vilken 13-åringen gick.

✝

Vår kära mor,
och mormor

Alma Katarina Forsberg

* 12/8 1887 † 17/12 1964

har ställa insomnat i tron på sin Frälsare. Sörjd och saknad av oss,
syster, släkt och vänner.

Rundviksverken den 17 december 1964.

Lilly och Albert
Lotten och Allan
Barnbarn
Barnbarnsbarn

Solen har dalat och dagen är slut
Stilla är klappande hjärta
Ljuvt är att vila från lidandet ut
Somna från allt som har smärtat.

Jordfästningen äger rum i stillhet söndagen den 27 dec. kl 9.45.

18.12.1964

Alma Katarina Forsberg, Rundviksverken. På Nordmalings sjukstuga avled natten mot torsdagen änkefru Alma Katarina Forsberg, f. Adamsson, maka till framlidne fabriksarbetaren John Forsberg, Rundviksverken.

Den bortgångna var 77 år och sörjes närmast av döttrarna Lilly, maka till förman Albert Degerman och Lotten, maka till förman Allan Jakobsson, båda bosatta i Rundvik, samt barnbarn och barnbarnsbarn och syster. Fru Forsberg var född i Orrböle. Före sitt giftermål 1912 hade hon plats bli i Umeå. Lugn och fridsam gick hon sin väg genom livet, offrande sig helt för sitt hem och de sina. Hon var religiöst sinnad och sedan många år trogen medlem i Rundviks lutherska missionsförening. Hon olev änka för fem månader sedan. 18.12.1964

Kurslut i Nordmaling för 20 lastbilsförare

AMS, Biltrafikens arbetsgivareförbunds och Svenska transportarbetareförbundets fortbildningskurs för lastbilsförare, den andra i ordningen i Norrland, avslutades på onsdagen i Olofsfors bruk, Nordmaling. Det här är någonting nytt, men en nyhet som av allt att döma kommit för att stanna, menade länsarbetsnämndens inspektör Eric Paulsson i sitt tal vid avslutningen på Levar hotell.

Kursavslutningen övervars av bl.a. direktör Petrus Johansson, Vindeln, och intendent Sten Bergqvist, Stockholm, från Biltrafikens arbetsgivareförbund, ombudsman Hans Ericson vid Svenska transportarbetareförbundet, rektor C. H. Danielsson vid Norrbykärs yrkesskolor, landsfogde Ake Moberg, Umeå, samt kurslärarna. Vidare märktes representanter för Nordmalings kommun och Nordmalings ångsågs AB.

Kursen, som samlat ett 20-tal elever från hela länet, har varat i drygt fyra veckor, tre dagar längre än beräknat. Inte därför att eleverna skött sig dåligt. Men kursen är av sådan omfattning att man nog får räkna med ytterligare förlängning nästa gång. Nästa kurs blir av allt att döma redan i vår, i april månad. Det kan vara en lämplig tidpunkt med hänsyn till att bilparken blir mer eller mindre friställd i samband med tjallossningen. Även kursen till våren ser ut att förläggas till Olofsfors, där kursdeltagarna funnit sig väl tillrätta.

Idealet är en fast skola, menade inspektör Paulsson, och i den andan

förs förhandlingar med länsstyrelsen. Blir det en fast skola så är den hjärtligt välkommen till Nordmalings kommun, fastslog kommunalkamrer Harald Brännlund.

I samband med kursavslutningen tilldelades landsfogde Ake Moberg och kursledaren poliskonstapel Rolf Lundqvist, Umeå, förbundets plaketter. Som biträdande kursledare har fungerat Folke Bohlin, länsstyrelsen. En annan uppskattad lärare har varit polisassistenten Paul Arvidsson, som bl.a. undervisat i vägtrafikförordningen.

H. B.

Fruarna Britt Sjöberg och Gudrun Bergström får sina bankaffärer ordnade genom banktjänsteman Karl Olof Eriksson, Nordmaling och kamrer Roland Nygren, Umeå.

Första bankkontoret i Rundvik har öppnat

Härom dagen fick Rundvik sitt första bankkontor. Då öppnade nämligen Svenska handelsbanken filialkontor i den möllerska fastigheten vid stora genomfartsleden i samhället. Kontoret är en filial under Nordmaling och förestås av bankkamrer Gotfrid Hörnsten.

Till att börja med skall kontoret, ja länge innan man även på arbetarsidan får checklös. Anders

Skall man döma av fredagskvällens tillströmning av kunder torde det ej dröja länge innan banken får ha öppet än flera dagar. Ett 40-50-tal personer passade på fredagskvällen på att göra sina bankaffärer i Rundvik och blev då dagen till ära bjudna på kaffe och tårter.

Första kund var fru Gudrun Bergström. Som sig bör fick hon blommor av bankens administrativa kamrer Roland Nygren, Umeå. Familjen Bergström är nyinflyttad till Rundvik.

— Vi har länge ansett inom banken att vi borde ha ett kontor i Rundvik, kommunens största samhälle, säger bankkamrer Gotfrid Hörnsten.

Mycket beroende på att vi önskar ge god service åt det ökade antalet checkkontoinnehavare. Från och med nyår kommer Nordmalings ångsågs AB att utbetala lönerna till alla sina tjänstemän och arbetsledare via checkkonto, och det torde inte dröja

Fem av de som arbetat mycket för tillkomsten av en "Rirkets sal" i Nordmaling. Snickarmästare Seth Näsström, Nordmaling, församlingsmedlem sedan 30 år, muraren Arne Markström, Järnäs, herr Birger Eriksson, Högländ, plattläggare Tony Andersson samt församlingens föreståndare köpman Eric Sandström, Nordmaling.

Invigning i Nordmaling

Nordmaling (VK) Lokalen var fylld till sista plats när Jehovas vittnen i Nordmaling på lördagskvällen invigde "Rirkets sal", en lokal som församlingen väntat på i 30 år. Som vi tidigare meddelat, har församlingen köpt en mindre fastighet i Levar. Denna har på frivillighetens väg byggts om till en modern stillren gudstjänstlokal med plats för en 50-60 personer.

Programmet inleddes med sång och musik. Familjen Astrid och Bernhard Risberg, Lögdeå, talade om förkunnsverksamheten i Norge under okkupationstiden. Församlingens föreståndare köpman Eric Sandström, Nordmaling redogjorde för församlingens historia som hade sin upprinnelse i slutet av 20-talet. Då förestods församlingen av snickarmästare Seth Näsström. Han berättade senare om hur verksamheten då bedrevs bl.a. med hjälp av grammofoon. Om lokalens tillkomst redogjorde golvläggare Tony Andersson. Stor of-

tervilja har gjort att församlingen nu står skuldfri för gudstjänstlokalen.

Ämneslärare Arne Winberg, Stockholm höll själva invigningstalet.

Efter invigningshögtiden hölls samkväm på Solgården i Levar. På söndag var offentligt möte anordnat i "Rirkets sal" med bl.a. Arne Winberg som talare.

Nordmalingsdebatt om företagsproblem

Nordmaling (VK) Representanter för Nordmalings kommun var på fredagen inbjudna till en överläggning med Nordmalings Ångsågs AB samt representanter för Rundviks samhälle och för fackföreningen. Konferensen inleddes med lunch på tjänstemannamässen med bolaget som värd.

Disponent Arthur Brunberg hälsade välkommen och höll sedan en presentation av bolaget och dess senaste verksamhetsår. Vidare följde ett anförande av bolagets skogschef, jägmästare Ture Rylander.

Vid den debatt som sedan följde ventilerades en del företagsproblem men största tiden ägnades åt de problem som uppstår i och med att Rundviks municipalsamhälle från och med årsskiftet uppgår i moderkommunen. Från gamla bolagshåll som från den gamla ledningen av municipalsamhället betonades vikten av att kommunen på allvar tar upp rundvikssamhällets framtid och gör samhället så trivsamt som möjligt. Kanske bör man också tänka på, att i någon mån fördela serviceinrättningarna mellan tätorterna Nordmaling och Rundvik.

Övre bilden: Torkskötare Bo Samuelsson, Lögdeå fick motta 150 kr av direktör Arthur Brunberg för sitt förslag till anordning för kapning av s k "järnvägspaket". Nedtill: Pensionären Alfons Jonsson avtackas för sina år i bolaget.

Nordmalings ångsäg omsatte 50 miljoner

Nordmalings Ångsågs AB omsatte verksamhetsåret 1963/64 50 milj. kr mot 43 milj. föregående år. I överskott, före skatter och avskrivningar, redovisas 4,3 milj. kr. Nettovinst 800.000. Utdelningen till aktieägarna föreslås till fem procent och tar 540.000 kr i anspråk.

Detta meddelades när företagsnämnden på måndagen höll sitt sedvanliga sammanträde före årsskiftet. Resultatet betecknas av direktör Arthur Brunberg som mycket gott och en god grund för fortsatt utveckling.

57.500 ton masonitprodukter tillverkades 1964. Fullt utnyttjad anses kapaciteten vara 60.000. I trävaror producerades 9.850 stds

KÄTTINGSMIDET AVVECKLAS

1960 producerade bolaget 500 ton kättingsmide, en tillverkning som numera har efterträts av en del andra järnmanufakturprodukter. Av intäkterna kommer 33 milj. kr från masonitetillverkningen, 10 milj. kr från sågade trävaror och 5 milj. kr för levererad elkraft. Koncernen sysselsätter under högsäsong omkring 1.000 man. I löner utbetalades under verksamhetsåret ca 15 milj. kr.

Nämndeman Edvin Karlstedt tackade för den glädjande nyheten att företaget redovisar ett gott år — det bästa i företagets historia — och tog

resultatet som ett gott omen för fortsatt expansion.

Direktör Brunberg framförde företagets tack till sju trotjänare som nu lämnar industrin med pension. Av dem har Klas Eriksson, Elof Fällman och Ture Berglund arbetat inom företaget i 52 år, Johan Karlstedt har 43 tjänsteår, Johan Westberg 35 år och Sven Dyberg 31 år. Dessutom kom nu ett offentligt tack till Alfons Jonsson som slutat för några år sedan.

1.850 KR UTDELADES

För inlämnade förslag till olika förbättringar inom driften utdelades 1.850 kr. De extra julpengarna delas mellan Henry Eoberg, Bo Olofsson, Ingemar Forsberg, Yngve Wård, Erik Grundström, Manne Karestål, Karl Eriksson, Bo Samuelsson, Melker Ortmann och Gösta Häggström.

Fängelsedomar i Nordmaling

22.12.1964
Södra domsagens häradsrätt har dömt den man från Rundvik, som vid en offentlig danstillställning i Nordmaling, gjort sig skyldig till våld mot tjänsteman samt misshandel, till en månad och 15 dagars fängelse. Domen är ovillkorlig. Beträffande ersättning till den misshandlade har uppgörelse tidigare träffats.

Samma dom, en månad och 15 dagars fängelse, fick den yngling från Hörnefors kommun, som en natt i somras i berusat tillstånd körde bil 200 meter inom Nordmalings samhälle. Ynglingen var vid tillfället medveten om att han druckit sprit och hade sin fästnö som förare. Att han sen satte sig vid ratten berodde på att han skulle "skaka av sig" några kamrater som enligt hans uppfattning tänt eld i baksätet. I verkligheten var det överslag i batteriet. Händelsen sågs av en polisman i Nordmaling, det blev utredning och nu dom.

Ruffigt när Granö vann stort i Lögdeå

22.12.1964
Publiken kom i uppror och spelarna ville prata "förstånd" med domaren Lage Israelsson, Vännäs, när Lögdeå på söndagskvällen med 2-10 förlorade mot Granö i div 4 hockey. Allmänt ansåg man att Israelsson gjorde en svag insats. Särskilt i sista perioden blev spelet rätt ruffigt.

Granös storseger kan anses som rättvist. Laget är homogent och bör ha goda utsikter att vinna serien. I första perioden höll hemmalaget upp spelet ganska bra men Granö fick bättre utdelning. Periodsiffror 1-3. Lögdeå reducerade till 2-3 i andra men sen började Granö dominera och vann perioden med samma siffror som den första. Sista perioden blev rena katastrofen för hemmalaget.

Målgörare: Lögdeå Bertil Grundström och Sven Erik Öhman 1 vardera.

Granös mål gjordes av Ture Jonsson, Hans Olofsson och Joel Wilhelmsson 2 vardera samt av Kennet Granberg, Olof Karlsson, Göran Svanberg och Karl Erik Halvarsson 1.

Epidemin i Nordmaling

JAG VILL PÅ DET BESTÄMDASTE PROTESTERA mot "Nordmalingsbos" förmodande. även om det tillfälligt är slut på apoteket i Nordmaling. etc, gällande sulfapreparat mot infektion i samband med några fall av epidemisk hjärnhinneinflammation i bygden. I stället kan jag konstatera, att det aldrig varit slut på dylika preparat, alltsedan torsdag morgon har vi haft ett sådant överskott på sådant, att jag med vederbörande droghandel i fredags på drogfirman's initiativ diskuterat lämplig tidpunkt för retur av det mycket stora överskottet av dylika preparat!!

Apoteket i Nordmaling
22.12.1964 Tor Lenman

Söndagsskolefest i Nyåker. I Nyåkers kyrka hölls på söndag söndagsskolans julfest. Från altaret sjöng barnen "Nu ringa julens klockor" och de minsta läste var sin vers. Programmet, som leddes av lärarinnan fru Gerda Engman, bjöd på dialoger, uppläsning och sång. Thomas Fredlander hälsade välkommen. För inledningen svarade f. bankkamrer Oscar Holmlund, som även förrättade bön. En grupp barn spelade blockflöjt. Syskonen Edler Agneta Nyberg, Karin Lundqvist samt Thomas Fredlander spelade piano. Predikant Carl Bergvall talade till barnen och för avslutningen svarade predikant Lenart Edler. Just före uppbrottet kom en tomte med gottpåsar och tidningar till barnen. 22.12.1964

Fullmäktige i Nordmaling snabbblöste stora spörsmål

23.12.1964
Det vilade något av julfrid över sista sammanträdet med kommunalfullmäktige i Nordmaling och den digra listan stökades undan på en timme. Till ny ledamot i fullmäktige välkomnades chauffören Evert Olsson, som efterträder Ragnar Berglund, vilken avflyttat.

Från och med nästa år får de, som bygger skogsblivagar, tio proc i kommunalt bidrag under förutsättning att statsbidrag utgår till företaget i fråga. Undantagna från bidraget är vägföretag som utförs av stat, kommunbildningar, stiftelser och bolag, såvida inte dessa ingår som intressenter tillsammans med enskilda skogsägare. Bidragen avser vägföretag som påbörjats efter 1 jan. 1965. I statsbidrag för röjningsarbeten, sk T-1 arbeten, inom Nordmalings samhälle får kommunen ett 50-procentigt statsbidrag, eller 7.500 kr. Skolstyrelsen får tilläggsanslag på tillhoppa 140.000 kr. Enskilda utfartsvägar AC 974, Storbyns vägsamfällighet i Gräsmyr, får ett 10-procentigt kommunalt bidrag på 678 kr.

Kommunen har av länsstyrelsen och länsingenjören beordrats att snarast möjligt lösa reningssvetsfrågan för Nordmalings samhälle och Levar. Det rör sig om en kostnad på i runt tal 500.000 kr med en nettokostnad för kommunen på ca 340.000 kr. Nu beslut fullmäktige att byggnadsföretaget skall inordnas i kommunens femårsplan för kapitalinvesteringar och att företaget utföres före 1970. Sotingsaxtan höjs från den första oktober 1964 från 118 till 141 procent. Uppförelsen mellan kommunen och Nordmalings ångsags AB om brandförsäret efter den första januari 1965 godkändes.

ÖRSÄCKFASTIGHETEN KOPS

Vibrationsstörningarna vid sågen i Örsäck, besvärar främst den närmast intill sågverket boende hemmansägaren Karl Haggström. Kommunen har i samråd med Haggström beslutat om en optatisk värdering av den haggströmska fastigheten. Kommunen övertar fastigheten, med närmast omkringliggande tomtmark för 95.000 kr. Överskommelse har sedan träffats mellan Nordmalings kommun och sågverksägaren, att kommunens fastighetsförvärv övergår till sågverksägaren för samma belopp, som kommunen betalar i enlighet med den optatiska värderingen. Kommunen kommer med andra ord att hållas ekonomiskt skadeslös för transaktionen.

Kommunalfullmäktige har tillstyrkt förslaget, under förutsättning, att Haggström fransiger sig alla anspråk såvida vibrationsstörningarna kommer att uppstå i den fastighet Haggström har för avsett att uppföra som ersättningsbostad på annan del av sitt hemman. Kommunalfullmäktige beslut inköpa fastigheten för 95.000 kr.

På kvarteret Myran, skall uppföras en s k ersättningsbostad för sjuklig barnrik familj. Fullmäktige beslut ställa fri tomt till förfogande och erforderliga medel, utöver det statliga bostadslånet, beräknat till 5.000 kr. Det blir inget centralkapprum i samskoleolan och anvisade kommunala medel för ändamålet 90.000 kr, återföres till investeringsfonden. Hemhjälpnämnden får i tilläggsanslag för innevarande års verksamhet 30.000 kr.

Fullmäktige beslut upptaga ett bottenlån för pensionärsbostad i Västerbottens läns sparbank på 371.600 kr.

KLART MED TULIFA- VERKEN

Klarsignal gavs för industribygget Åt Tulifa Norrland AB. Byggnads-kostnad 865.900 kr med ett statsbidrag på 286.050 kr. Förslaget togs utan debatt. I sitt avslutningstal riktade ordföranden, jägmästare Ture Rylander, särskilt berömande ord till kommunalfullmäktige för deras industrilokaliseringssats under senaste året.

VALEN:

Fullmäktiges presidium, med jägmästare Ture Rylander som ordförande, riksdagsman Gunnar Rönnberg, v. ordförande och hemmansägare Rudolf Nilsson som 2:e vice ordförande, omvaldes. Revisorer: omval av hrr Hilding Bäckman, Nordmaling, H. Lundberg, Nordmaling, Gerhard Jonson, Gräsmyr och Gunnar Jonsson, Lögdeå. Siffergranskare omval av H. Lundberg med revisor Ivar Bergström som ersättare.

Till adjungerande ledamöter i byggnadsnämnden för Rundviks samhälle valdes fru Lisa Oldberg och Harry Nilsson. Arbetslöshetsnämnd: Till ordf. rekommenderas omval av Herbert Bylund med Karl Johansson, Mo som vice. Revisor avseende arbetslöshetsnämndens räkenskaper. Gerhard Jonsson.

Taxeringsnämnder: 1:a distr. Valfrid Jakobsson, Häknäs, Bertil Westermarck, Gösta Agren, Järnäs, Sigfrid Nilsson, Levar och Ingvar Josephson, Nordmaling.

2:a distr. Rudolf Jonsson, Aspå, Folke Nilsson, Rundvik, Klas Nygren, Rönnholm, Sigvard Grundström, Lögdeå och Hans Riese, Rundvik.

3:e distr. Henning Norgren, Brattfors, Oskar Nordell, Ledusjö, Tage Edlund, Sunnansjö, Einar Nilsson, Gräsmyr och Henrik Johansson, Gräsmyr.

4:e distr. Nikanor Eriksson, Mjö-

sjöby, Rudolf Bergström, Hörsjö, Oskar Lundqvist, Nyåker, Karl Siktström, Norsjö, Gunnar Bodin, Brattsbacka.

Särskilda taxeringsnämnden: Stig Forslund, Nordmaling, Alfred Jonsson, Lögdeå, Evert Molin, Tallberg, och Gunnar Lindstrand, Nordmaling. Nämndeman för tiden 1965-1970: omval av Oscar Persson, Baggård och Arvid Engman, Gräsmyr.

Kompletteringsval: ersättare i kommunalfullmäktige efter Ragnar Berglund: faktor Allan Bäckman, Nyåker. Till ny ledamot i lönenämnd (efter R. Berglund), instruktör Wilhelm Lundberg, Norrfors. Till ledamot i socialnämnd (efter Ebba Adolfsson) Gun Barrlund, Mullsjö. Till ledamot i nykterhetsnämnden (efter R. Berglund) komminister Sigvard Spinnell, Nordmaling. Till v. ordf. i nykterhetsnämnder: Filip Hornqvist, Brattsbacka.

Ombyggnad av Hösträff för Nordmalings Öre kontrakt ålderdomshem i Nordmaling

23.12.1964
Nordmaling (VK) 1964
Centrala byggnadskommittén i Nordmaling presenterade vid måndagens kommunalfullmäktigesammanträde ett nytt förslag till ombyggnad av ålderdomshemmet. Det nya förslaget bygger även det på en tillbyggnad till nuvarande hemmet. Men det blir ingen vinkelbyggnad i stil med förra förslaget.

Den nya byggnadskroppen får samma sträckning som den gamla, i norr och söder, och kommer att förbindas med en mellandel, huvudsakligen i glas, som får en vinkelanslutning till gamla hemmets norra gavel. Mellandelen kommer att byggas i ett, alternativt två plan. Den nya delen som får tvåplanskaraktär, får första planet i marknivå så att en rullstol lätt kan transporteras in och ut i hemmet. Hissen placeras i den nya byggnadskroppen.

VAB har medverkat till det nya skissförslaget. Det har visats upp för tjänstemän vid socialstyrelsen, som anser förslaget vara avsevärt bättre än det förutvarande. Även ledamöterna i fullmäktige fann det nya förslaget tilltalande och uppdrag åt centrala byggnadskommittén att arbeta vidare på den inslagna vägen. Byggnadskommitténs ordförande, nämndeman Sigfrid Nilsson, tror att byggnationen ska kunna påbörjas hösten 1965.

23.12.1964
Nordmaling (VK) Nordmalings församling skall till hösten inbjuda kyrkofullmäktigeledamöter inom Öre kontrakt till en kyrkofullmäktige konferens. Detta beslutades på fullmäktige på tisdagskvällen höll sitt sista sammanträde för året. Det var ett lugnt sammanträde. Jalmar Holmström omvaldes som fullmäktiges ordförande och Edvin Karlstedt som vice.

För att dra upp riktlinjerna för den planerade konferensen valdes en kommitté bestående av Jalmar Holmström, Thorild Landström och fru Inga-Lisa Wallander samt kontraktsprosten Johan Hedqvist, en kvartett som denna höst varit på en konferens för kyrkofullmäktige i Sigtuna. Den sammankomsten skall tjäna som förebild för den som anordnas i Nordmaling.

Konferensen i Sigtuna hade varit givande rapporterade hrr Holmström, Landström och fru Wallander. Från det allmänna kyrkliga mötet i Stockholm redogjorde representanterna från Nordmaling Gösta Agren och Edvin Karlstedt.

Den kyrkliga budgeten kommer i år att lämna något överskott. För städning av expeditiionslokaler beslutades, i enlighet med lönenämndens förslag, att nuvarande arvode 1.710 kr skall utgå för åren 1964-65.

De kommunala revisorerna fick även i uppdrag att revidera kyrkokassan.

Till ombud vid ekonomiska besiktningar omvaldes hrr Harald Lundberg och Gösta Agren med William Öberg som ersättare.

Brandförsäkringarna höjs. Fullmäktige beslut att höja brandförsäkringarna för de tre kyrkorna. Nordmalings kyrka värderas till 500.000, Rundvik till 750.000 och Norrfors kyrka till 1.150.000 kr. Bogsällsvårdarna och kyrkorådet fick i uppdrag att försöka träffa överenskommelse med bolaget om försäkring till återanskaffningsvärdet.

Krönika från Nordmaling

24.12.1964
DE INTRÄFFADE FALLEN av epidemisk hjärnhinneinflammation kom att lägga en viss sordin över förberedelserna för årets julfirande i Nordmaling. Dessbättre kan vi väl nu säga att det aldrig blev någon epidemik i ordets rätta bemärkelse. Endast en familj drabbades. Detta kanske tack vare de snabba motåtgärder som sattes in i och med att sjukdomen upptäcktes. Från ansvarigt håll anses nu faran helt över, i det aktuella fallet.

Men för familjen Agestedts i Bjärten blir det en tråkig jul. En jul utan barn. De fyra som nu vårdas på Umeå lasarets infektionsavdelning är ännu ej fullt återställda och får ej komma hem. För familjen hävdes isoleringen på onsdagen efter att hemmet varit föremål för desinfektion. Makarna Lisbeth och Agaton Agestedt är i dag beredda att åka till Umeå och ge julkappar till de sina. Om de får träffa dem är ovist. Barren ligger i samma rum och har tillgång till telefon för att kunna prata med föräldrarna.

EN JUL MED MÅNGA NYA LJUS får man i år i Mo och Lögdeå. Där har man i dagarna i det närmaste färdigställt ytterbelysningen för båda byarna. I vart fall är det nu klart hela den sk Mo-åkern och fram till E 4.

Köpmän Rune Haggström, Lögdeå har en god del i att man nu löst denna under många år omdiskuterade fråga. Han är ordförande i Mo-Lögdeå belysningsförening, som här ett 100-tal medlemmar. Vardera har berörda fastighetsägare satsat 350 kr till ytterbelysningen men så även fått en förmånlig anläggning. Totalt beräknas den kosta ca 60.000 kr. Man räknar med att kommunen skall svara för halva kostnaden. Till nyår skall hela nätet vara klart. Då nyår även lampor satts upp i ytterområdena.

För skidans vänner synes det inte bli någon vidare jul. Det skidför, som fanns för några veckor sedan har nu i det ovanligt milda decembervärdet runnit bort. Men enligt meteorologerna finns det visst hopp om att det skall komma snö.

Tyvärr kanske vi måste tillägga. Snö under helgägararna är inget att hoppas på. Även vägförvaltningens manna bör få en lugn och fridfull jul.

HUR DET NU ÄN KOMMER ATT BLI MED SNÖ står skidförändets stuga på Alidberget uppvärmd under helgen och välkomna alla som vill ta en tur ut i naturen. Nu finns det även möjlighet att köra en nybruten skogsblivag upp mot stugan. Denna är dock inte öppen för servering och de som tänker sig dit bör tänka på att ta kaffe med. Nyckel finns att låna hos föreningens medlemmar.

Till sist ber vi att få önska alla VK:s läsare en riktigt god jul, en högtid utan olyckor och tråkiga intermezzon. Anders

50 år fyller den 26 december entreprenör Rudolf Olofsson, Gräsmyr.
Han växte upp som ende sonen bland fyra syskon. Redan tidigt fick han ge sig ut i örvärkslivet. Men i sinne för affärs sinne för affärsnart gällande. Under krigsåren bedrev han kolning i stor skala och skapade på så sätt sitt startkapital.
År 1946 tog han initiativet till ett tegelbruk, som han startade tillsammans med några ortsbor. I början på 1950-talet övergick han emellertid till sin nuvarande verksamhet, entreprenör inom väg- och vattenbyggnadsbranschen m m med arbetsplatser över hela landet. Med okuvlig energi och aldrig svikande vilja har han byggt upp ett välskött entreprenörföretag, som han med heder kan visa upp.
Rudolf Olofsson och hans hustru Ingrid har fostrat sju barn, varav de två äldsta sönerna arbetar i företaget. Den enda fritid han unnar sig ägnar han åt Gräsmyrs missionsförsamling, där han är aktiv medlem.

24/12/64

Krock-bilist smet Greps i Nordmaling

Natten mot söndagen inträffade en kollision mellan två personbilar på en bro mellan Trehörningsjö och Norrfors. Efter olyckan smet den ene av förarna. Han greps senare på natten efter en dramatisk jakt inne i Nordmalings samhälle. Den andra bilen, hemmahörande i södra Sverige, blev stående kvar med svåra skador i frampartiet.

28/12-1964
Olyckan inträffade vid 2-tiden på natten. Många bilister var då på väg hem från dansen i Trehörningsjö, och ytterligare en olycka inträffade. När två bilister upptäckte den havererade bilen bromsade de in och kanade i diket mot varann. En hel del fordonsskador uppstod men dessbättre inga personskador.

Polisman Thorbjörn Liljebo, jourhavande i Nordmaling under helgen, fick larm om olyckan. På väg upp mot olycksplatsen mötte han den bilist som smet, kommande i sin demolerade bil. Polismannen vände och tog upp jakten. Efter en stunds karuselläkande inne i Nordmalings samhälle kunde han gripa mannen som var ordentligt berusad.

80 år fyller den 27 december Erik-Hilmer Glas, Gräsmyr.

Han är född i Strandfors, Nysätra. Åren 1905-1911 tillbringade han i USA där han bl a arbetade i sågverk. Han gifte sig 1913 och flyttade därmed till Gräsmyr. Han var med om att starta jägen i Örsbäcken, vilken han ägde i fem år. Efter hustruns död 1942 skötte han gården ensam ända fram till 1954.

Fängelsestraff i Nordmaling

28.12.1964
För två fall av grovt bedrägeri samt grov olovlig körning har södra domsagens häradsrätt i Nordmaling, dömt en 36-årig man från norra länsdelen till sju månaders straffarbete. Mannen, som tidigare vid upprepade tillfällen gjort sig skyldig till liknande brott, hade bl a från en möbelaffär i Lögdeå, på avbetalning, tagit ut mattor och möbler för i det närmaste 1.000 kr - varor som han i det närmaste omgående sålt.

Jordfästningen

efter vår kära dotter och syster

Englis

äger rum i Norrfors kyrka den 3 januari kl 10. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnas minne inbjudes till kaffe i Församlingshuset efter högmässan. O.s.a. 30/12 tel. 21 Nordansjö.

Bjärten, Norrfors den 28/12 1964.

Lisbeth och Agaton Agestedt
Syskonen

29.12.1964

Hemmets dag i Nordmaling

31.12.1964
I samband med hemmets dag i Nordmalings ålderdomshem på tisdagkvällen fick alla som deltagit i första årets terapiverksamhet mottaga var sin gåva, i form av ett terapiarbete utfört vid hemmet.

Nordmalings ålderdomshem var bland de första i länet som började terapiverksamhet bland pensionärerna. Nu har det gått ett helt år sedan starten och alla tycks vara nöjda och belåtna.

Hemmets dag, en händelse, som firas varje månad och som instiftats av komminister Sigvard Spinnell, har allt starkare vuxit fast som en värdefull tradition. Kommuner Spinnell ledde sammankomsten även den här gången och för avslutningen svärade kontraktsprosten Johan Hedquist. Pensionärerna vid hemmet har av Norrbottens och Västerbottens gille i Norrköping fått 100 kr. Den hundralappen kom väl till pass vid hemmets dag på tisdagen i form av extra förplägnad.

I anslutning till festligheterna delade socialnämndens ordförande Erik Karlsson ut presenterna till dem som medverkat i terapin, som har visat sig vara en värdefull tillgång som förströelse på gamla dagar.

Ledarinnan för terapiverksamheten vid hemmet, fru Gun-Britt Åberg, Rundviksverken, har också idel lovord att komma med och understryker att även svårt handikappade villigt deltar i arbetet. H.B.

Vilhelmina klarade lätt av Rundvik

28.12.1964
Rundvik (VK) Gästande Vilhelmina vann söndagens div III match i Rundvik. Resultatet blev 3-5 efter periodsiffrorna 1-2, 2-2, 0-1. Vilhelmina vann fullt rättvist och detta tack vare sina forwards som verkade snabbare än hemmalagets kedjespelare. Man kunde ett otal gånger åka sig fri framför Rundviks-kassen och åstadkom därigenom en massa farligheter.

Bäst i gästernas lag var forwarden Börje Jonsson. I hemmalaget, som dock höll spelet väl uppe hade anfallsmännen svårt att avsluta sina raider effektivt. En del av de yngre spelarna är ännu för veka och kommer till korta mot hårdföra backar.

Bäst bland forwards är Lars Kärestål som dock är för ensam och får arbeta för mycket för att helt komma till sin rätt.
Målen: 0-1 Lennart Mörtzell, 0-2 Jan Ake Selin, 1-2 Krister Sjölund, 1-3 Lars Ahlenius, 1-4 Krister Ahlenius, 2-4 Sture Hansson, 3-4 Lars Kärestål och slutligen 3-5 Krister Ahlenius.

Bra domare i den 15-gradiga kylan var Tore Elving, Umeå.

I Nordmalings komministergård vigdes på annandag jul resementören Sten Evert Petterson, Härnösand, och kontoristen Karin Hålen Wrethén, Härnösand, dotter till fru Emmy Wrethén, f. Sundquist, Nordmaling, i hennes äktenskap med framlidne inspektoren Birger Wrethén. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell.

Efter vigseln gavs middag på Stora hotellet. (Foto: Alfons, Nordmaling). 30/12.1964

60 år fyller den 1 januari fru Linnea Bodell, f. Nordlund, Mo, Lögdeå, make till fabriksarbetaren Knut Bodell.

Hon är född i Mo. Makarna Bodell övertog på sin tid fru Bodells föräldrahem och har där nu uppfört ett modernt egna hem. Fru Bodell är känd som en god hemmets kvinna. Alltid glad och piggt har fru Bodell vunnit många vänner.

31.12.1964

Municipaepoken i Västerbotten slut vid nyår

Rundvik, Stensele och Kåge de sista

Från och med årsskiftet blir Västerbotten helt utan municipalsamhällen. De tre sista "lämnar in" på nyårsafton. Det är Stensele, Kåge och Rundviksverken. Därmed är municipaepoken i Västerbotten definitivt slut. För ett 20-tal år sedan hade AC-länet med sina 35 municipalsamhällen i Sverige.

Municipalidén är tagen i den moderna historien för Västerbotten del. Den har rötter över hela landet under senaste decenniet och blev färdig efter 1 januari, samma år municipalsamhällen i hela landet. Av dessa är hälften belägna i landets sydligaste del. Kristianstads och Hälsinglands Norrland räknar efter 1 januari bara två municipalsamhällen, Nyland i Västerhavet och Hamarviken i Jamtland.

Första länskommunen Zolo Ostlund minns kommunen i Skellefteå lands har varit med om att avliva och varit nära 20 minuter. Sedan Ostlund lämnat sina anseenden för kommunstyrelsen har som regel marken varit ganska upptäckrad för den ställiga rådgivaren.

Om Zolo Ostlund framste som den stora municipaldövaren så framträdde på sin tid framgångsrike handläggare som Gustav Rosén som den stora skaparen. Han skapade på sin tid förvärdade historier till nytta och glädje för samhällsinvånarna. Att municipaldövningen var till gagn och nytta när skolan var utgått det vill även Zolo Ostlund återta under på. För att bringa ordning och reda på redan av samhällets frågor fanns det med skivande kommunallagstiftning knappast något annat val än municipaldövningen. Men redan i början på 1930-talet kom municipaldövningen att i allt högre grad bli ett tillägg till ståtens utveckling. Framhåller Ostlund för VK. Systemet med kommunbildningar inom sällva kommunerna skapade stora problem. Det blev en form av dubbelkommun och skapade onödiga motsättningar mellan läroverna och landsbygderna i övrigt.

Som en direkt följdverk av municipaldövningarna kom stadsplanerna i förgrunden och det skapades på tok för många stadsplaner. Många historier och kommuner får lida för detta i dag, i form av förlosta stadsbildning, menar Ostlund. Det har också skett en samförståndsvisa mellan folket i läroverna och den övriga landsbygdbebyggelsen som tidigare inte utgjorde. Det har följt starkt skapande. Och i dag finns det absolut inget fog för ett behållande av municipalsamhällen. Det är bara att gratulera invånarna i Stensele, Kåge och Rundvik, slutet i kommunstyrelsen.

FNONJAB I RUNDVIK

Rundvik är ett av våra yngre municipalsamhällen och hade även i vardsågigt tal för "masoniteamhället", eftersom samhällets storsamhället har masoniten som sin huvudsak. Municipalet kom till den 1 juli 1906. Vid den tidpunkten hade Nordmalings mep. på andra sidan Nordmalingsfjärden, redan existerat i nära fyra decennier. Rundvik var på den tiden betydligt på efterkälken, i jämförelse med Nordmaling. Men saknade varje form av ordnat va-system och hälsningen var mycket ofullständig skött. Alla gick slottstransport till vägen. Mestkommunen Nordmaling var på den tiden inte intresserad att ta sig an dylika slottstransporter. Man pekade på Nordmalings som tack vare municipaldövningen, kom att bli på väg i samhällets utveckling. Och allt eftersom Rundviks samhället ökade befolkningsvärdet och skadade betydelsen och problemen. Framtida kommunbasen J. M. Nilsson var kontakt med hälsning Rosen och sedan gick det till om av sig själv. Den 1 juli 1906 kunde J. M. Nilsson välkomna till den första municipalsamhället.

MANGA HAR ...VAT

Nu sätter vi vår tillit till modern kommunen, säger nuvarande nämndens ordförande, förman, Gunnar Nilsson. J.M. Nilsson och arvtagare hans efterträdde så för som municipalsamhället vid denna framfalle 1948. Några egentliga orsaker till försvaret och slitet har inte förekommit i vårt fall, i mycket höggrad skala i förhållande till arbetsuppgifterna. Många har sett fram med blysnar mot dagen för municipalsamhällets upplösning, framhåller Gunnar Nilsson. Några egentliga orsaker till försvaret och slitet har inte förekommit i vårt fall, i mycket höggrad skala i förhållande till arbetsuppgifterna.

BOLAGSSTAD

Nordmalings Ångdags AB skymtar som en röd tråd genom hela municipalsamhället i Rundvik. Det har skett ett intensivt samarbete mellan samhällsstyret och bolagsledningen och Gunnar Nilsson fastslår, att bolaget endast över en halv mil, kr till utbyggnaden av samhälls va-nät.

Det är tack vare municipaldövningen och bolaget om Rundviks samhälle i dag är färdigparat på det här området, menar han. Framt på den nilssoniska önskelistan står en snar lösning av slottstransporterna och därmed en hänsyn på

Det mesta kring Rundviks samhälle domineras av masonitefabriken.

Municipalnämndens ordförande Gunnar Nilsson

Municipalfullmäktiges ordförande Frans Karlsson

Kommunalnämndens ordförande riksdagsman Gunnar Rönberg

Byggnadsnämndens ordförande Walter Morland.

in. och genomfartsvägen för samhäll. Delade meningar om hur denna lösning ska utformas har merfört allvriga fördröjningar. Under tiden utspelar samhället i sin utveckling. Man kan självfallet diskutera en sådan här fråga tills bäret faller av en. Till slut måste man finna en kompromisslösning. Jag är inte frammanför för argumenteringen för de båda lösningarna. Kanske har man rätt på båda håll, men det måste ändå bli en lösning till sist.

— Anslutnings- och genomfartsfrågan för samhället är även den stora huvudsaken för fullmäktigebasen Frans Karlsson. Vi har fått en B. 4, och vi har fått den rätt nära samhället, så måste det komma till ett avgörande i anslutningsfrågan och därmed en stutgit. De hänsyn även för samhällets huvudsaka.

De nära tre decennier av intensiv samhällsplanering har varit en hård men samtidigt stimulerande uppgift, menar han. Municipaldövningen var nödvändig på sin tid. Det nödvändigt om för att få ordning och reda i samhällsbyggnaden. Det är nästan med en viss saknad man lägger alla böcker och handlingar till vilka i de kommunala arkiven, minnande om en tidsepok av största betydelse för en östert av Rundviks historia. Men jag är också, Ekason minna konstner, övertygad om, att municipaldövningens tid är förbi.

BRANNANDE PROBLEM

Monte Walter Morland, byggnadsnämndens ordförande sedan 1940 och medlem i municipalfullmäktige allt sedan starten, känner självfallet, en viss oro inför den förändring som sker i och med årsskiftet. Men ordet är det ett steg i rätt riktning. Vi saknar praktiskt taget tommark och här måste kommunen göra en insats. Sedan har vi genomfartsvägen. Vi har kanske varit orovad på

vär kant, men vi har hela tiden haft en enda tanke — att något måste hänta, något positivt.

LITA PÅ OSS

Vi ska nog göra vårt bästa och efter måttet av vår förmåga, säger riksdagsman Gunnar Rönberg i anslutning till municipalsamhällets i Rundvik på nyårsaftonen. Han är själv en son av Rundvik och Kärrer, men är de flesta till förhållanden på hemmaplan.

Jag är så mycket mer förvånad om detta eftersom det inte funnits några mötesfrågor inom kommunalnämnden när rundvagsområdet varit uppe till debatt. Jag är överens med mina kamrater i Rundvik, att municipalsamhället på sin tid hade en mycket stor uppgift att fylla. Och särskilt då i Rundvik. Beträffande stadsplanerna och fördröjningen av dessa skiljiga åsikt så kan man nog inte enbart skylla på meningsskilligheterna de två senaste åren. Den har varit fördröjd på ett långt tidigare skede och borde ha legat på berget för tio år sedan.

Den nya strödkingen av B 4 mellan Nordmaling och Rundvik har öppnat osannolika möjligheter för ett närmare mellan läroverna. Kommunen bör se till att det finns tommark för en frambida sammanföring av de båda samhällena. Anslutningsvägen till Rundvik blir utformad med detta som riktlinje. Vi måste dock göra klart för oss, vi som bor i Rundvik, att samhällets centrum och att detta centrum är Nordmaling. Men det hindrar inte att kommunen ska göra sitt bästa för Rundviks framtida utveckling.

KAFFIST

Det blir inget storokas i samband med det allshailigaste sista sammanträdet, som sker under någon av mellardagarna. Man nöjer sig med en enkel kaffest. H. B.